

चतुर्थः पाठः
सङ्ख्याबोधः

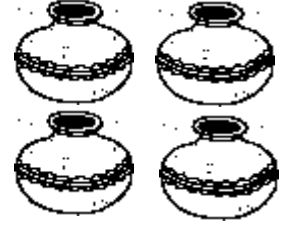
एकः वृक्षः

द्वौ बालकौ

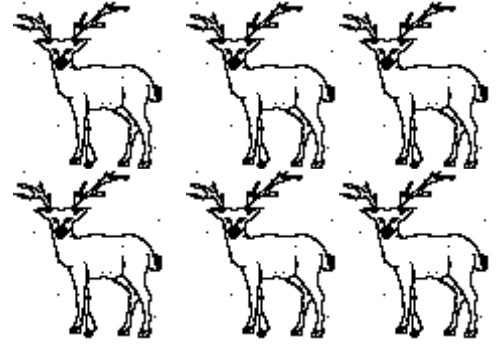
त्रयः अश्वाः

चत्वारः घटाः

पञ्च कुक्कुराः

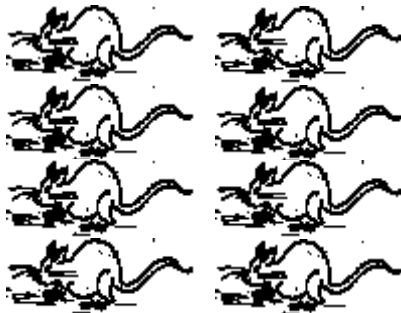
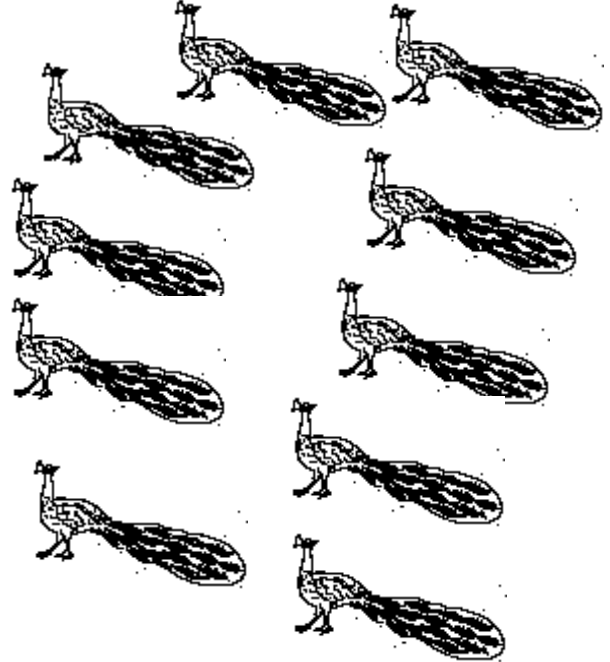
षट् कपोताः

नव मृगाः

सप्त शुकाः

अष्ट मूषकाः

दश मयूराः

एका बालिका

षट् घटिकाः

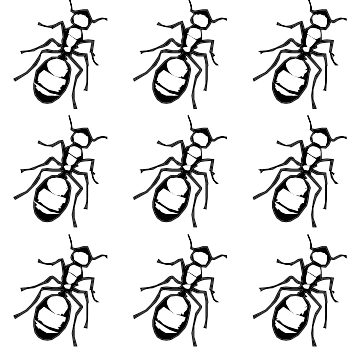
सप्त मक्षिकाः

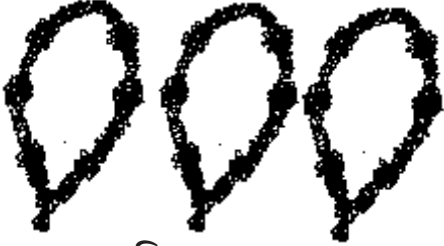
द्वे बालिके

अष्ट छुरिकाः

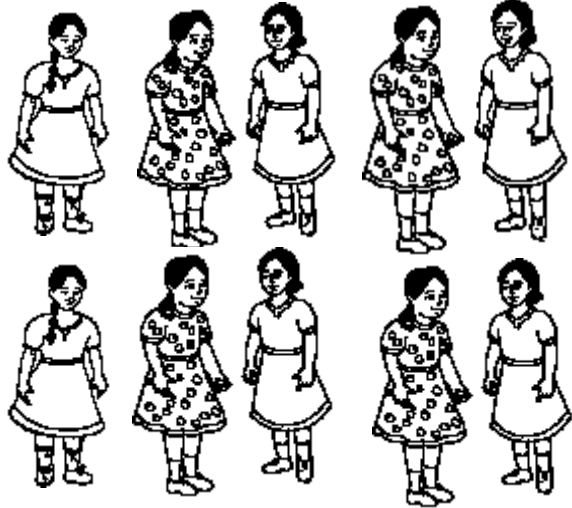
नव पिपीलिकाः

तिस्रः मालाः

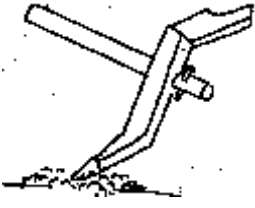
चतस्रः अजाः

दश बालिकाः

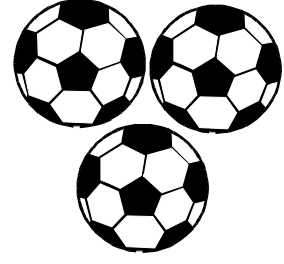
पञ्च चटकाः

एकं हलम्

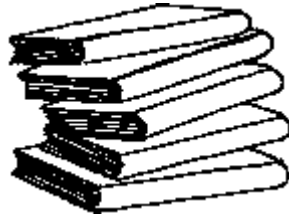
द्वे पुष्पे

त्रीणि कन्दुकानि

चत्वारि छात्राणि

पञ्च पुस्तकानि

षट् पत्राणि

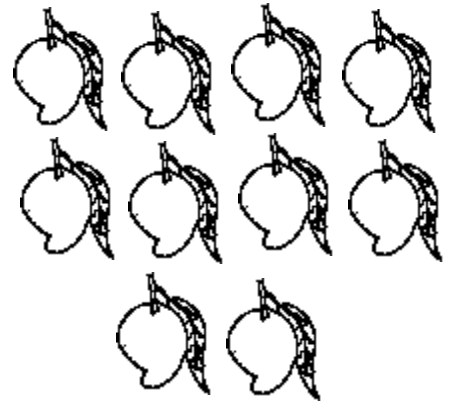
सप्त कदलीफलानि

अष्ट दाडिमानि

नव उपनेत्राणि

दश आम्रफलानि

पुल्लिङ्गे	स्त्रीलिङ्गे	नपुंसकलिङ्गे
एकः	एका	एकम्
द्वौ	द्वे	द्वे
त्रयः	तिस्रः	त्रीणि
चत्वारः	चतस्रः	चत्वारि
पञ्च	पञ्च	पञ्च

अभ्यासः

१. उचितशब्देन रिक्तस्थानं पूरयत -

- (क) एकं अस्ति। (बालकः/बालिका/फलम्)
 (ख) तिस्रः सन्ति। (बालिकाः/बालकाः/फलानि)
 (ग) सप्त सन्ति। (गजः/अश्वाः/अजा)

२. उचितपरिवर्तनेन रिक्तस्थानं पूरयत -

- यथा - त्रीणि फलानि (फल)
 (क) द्वे। (लता)
 (ख) तिस्रः। (बाला)
 (ग) द्वौ। (छात्र)
 (घ) चत्वारि। (गृह)
 (ङ) षट्। (बालक)
 (च) सप्त। (नृप)
 (छ) नव। (अजा)
 (ज) दश। (गृह)
 (झ) पञ्च। (मनुष्य)
 (ञ) त्रयः। (गज)

३. उचितसङ्ख्यापदेन पूरयत -

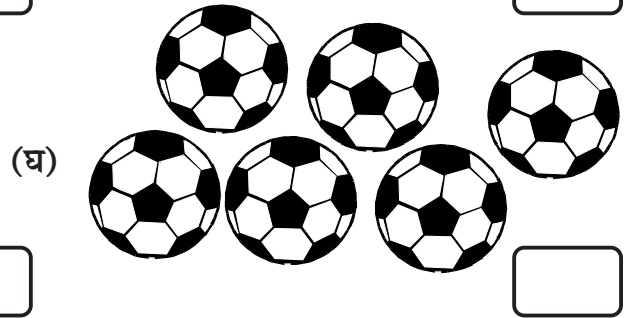
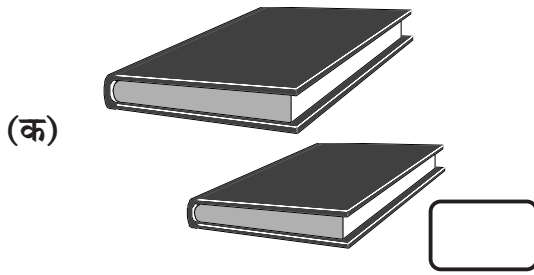
- यथा - दश बालकाः। (१०)
 (क) फलम्। (१)
 (ख) जनाः। (७)
 (ग) लते। (२)
 (घ) मयूराः। (५)

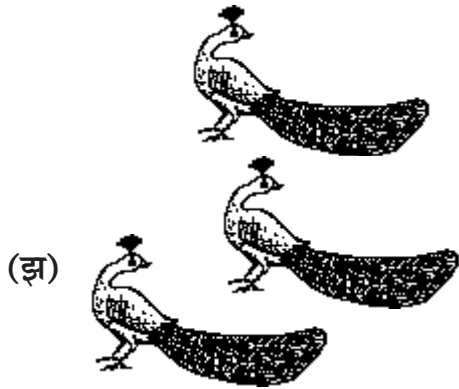
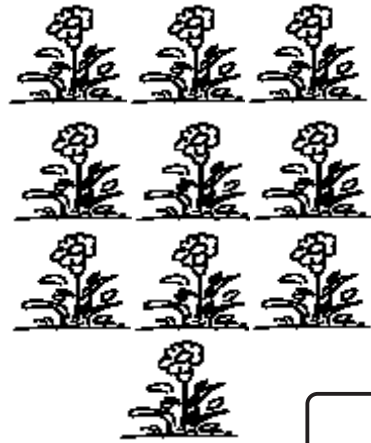
(ड)	अश्वौ।	(२)
(च)	नेत्रे।	(२)
(छ)	पुष्पाणि।	(४)
(ज)	पर्वताः।	(८)
(झ)	गजाः।	(९)
(ञ)	माला।	(१)

४. संस्कृतसङ्ख्याः लिखत -

यथा -	४ चत्वारि।	(नपुंसकलिङ्गे)
(क)	२	(स्त्रीलिङ्गे)
(ख)	४	(पुल्लिङ्गे)
(ग)	३	(नपुंसकलिङ्गे)
(घ)	१	(पुल्लिङ्गे)
(ङ)	३	(स्त्रीलिङ्गे)
(च)	२	(नपुंसकलिङ्गे)
(छ)	२	(पुल्लिङ्गे)
(ज)	१	(नपुंसकलिङ्गे)
(झ)	३	(पुल्लिङ्गे)
(ञ)	१	(स्त्रीलिङ्गे)

५. गणनां कृत्वा सङ्ख्यां लिखत—

योग्यताविस्तार: —

- सङ्ख्यां कण्ठस्थीकुरुत। _____